

TESTIMISE PÕHIMÕTTED, LEVINUMAD VEAD JA NENDE VÄLTIMINE PRAKTIKAS.

LAURA SÄÄSK

20.02.2026

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

EMIKUTE VALIKU TEGEMISE OLULISUS

- Karja "vundamendi" ladumine
- Täna valitud emikute kvaliteet mõjutab farmi tootlikkust tulevikus
- Geneetilise potentsiaali ärakasutamine
- Madalamad kulud
- Testija rolliks on olla „väravavaht“

MILLAL EMIKUID TESTIDA?

- **Ca 150 päevaselt**
- **Kaal 90-115kg**

ESMANE SELEKTSIOON – GRUPIVAATLUS

- Jälgi loomi rahulikus olekus. Kas keegi eristub?
- Kasvuerinevused, songad, ebanormaalne käitumine, naha seisukord jne.
- Aedikus/koridoris jälgi emikute liikumist ja käitumist.

INDIVIDUAALNE LÄHENEMINE

- Identifitseerimine (tõug, põlvnemine ja kontroll – kas see, mida ma näen silmaga, klapi sellega, mis on kirjas paberil?)
- Vanuse ja kaalu suhe
- Välimik

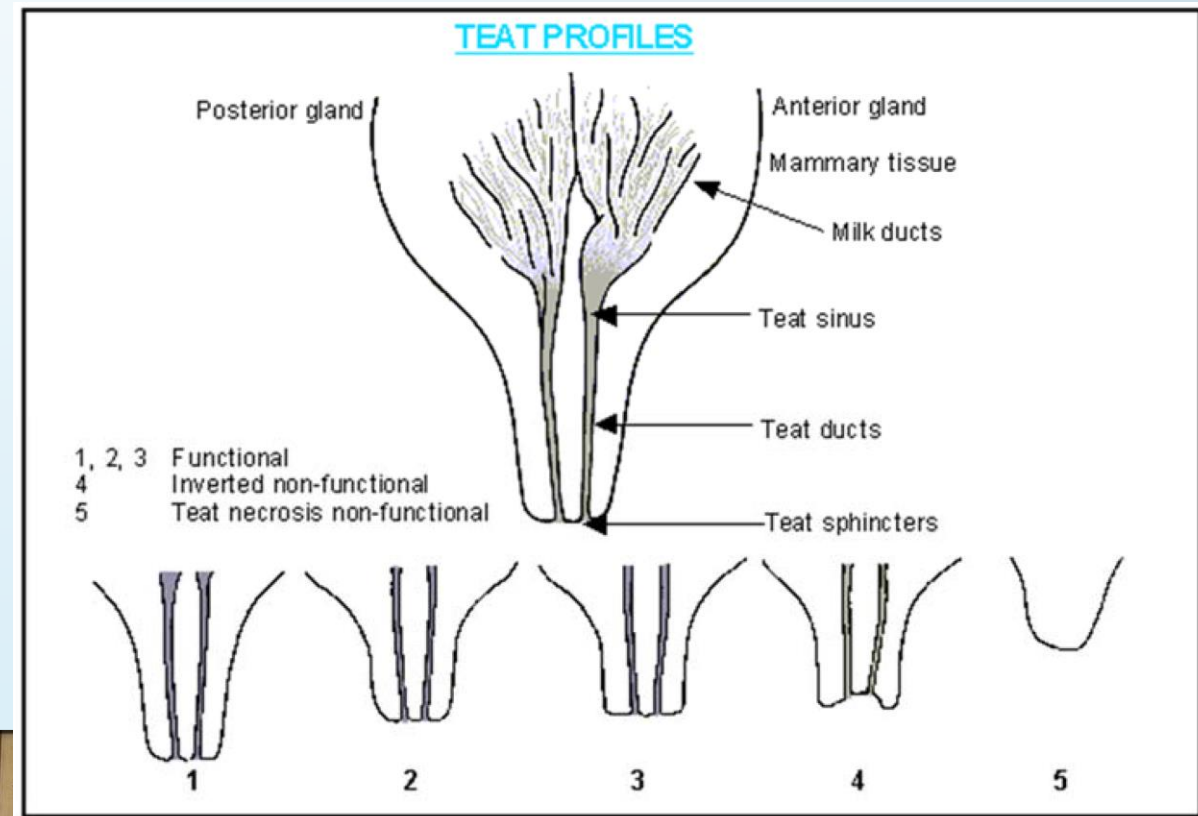
Esijalad	seis	3	sgts	3	sörg	3
Tagajalad	seis	3	sgts	3	sörg	3
Lihavus			selg	3	sink	3
Keha			korg	3	pikk	3

NISAD

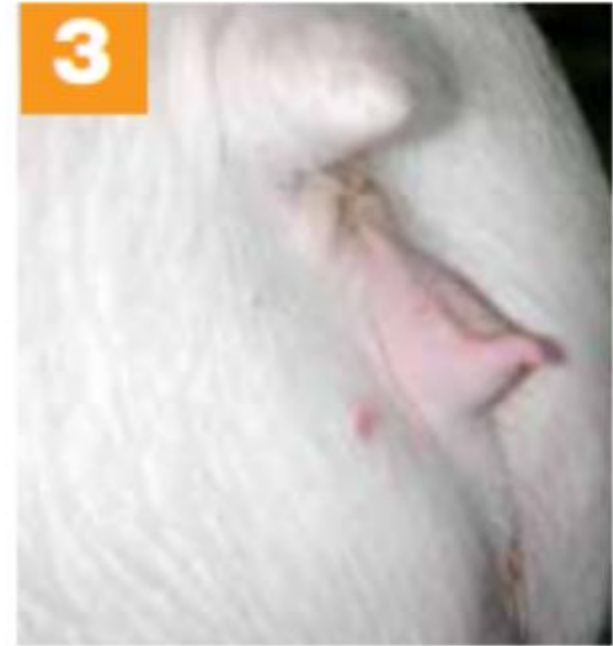
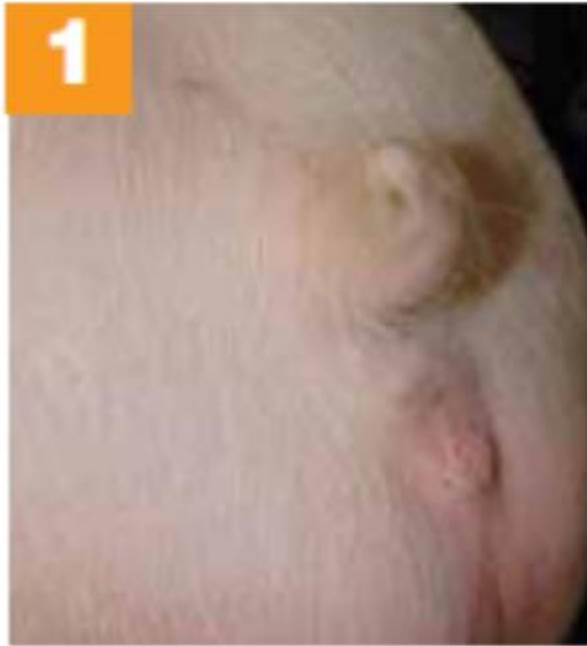
- Minimaalne nisade arv peaks olema 7/7
- Esimesed nisad on eriti olulised
- Algama võimalikult eestpoolt, olema võrdselt jaotunud
- Väldi kraater- ja vahenisasid, vigastatud nisasid

VÄLISSUGUORGANID

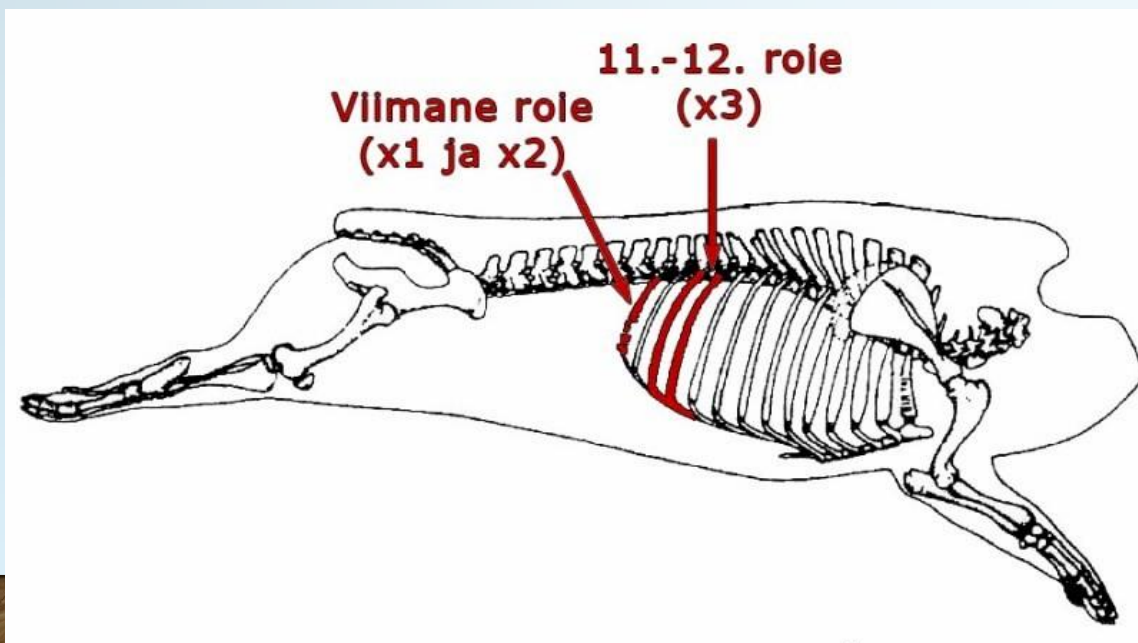

- Infantiilne, väike ja ülespoole suunatud häbe

PEKI- JA LIHASSILMAPAKSUS

- Annab ülevaate konkreetse looma lihakvaliteedist.
- Pekipaksus ei tohiks varieeruda üle 3mm (max 5mm).

Test mass ↑↓	Ööp. JK ↑↓	Pekk x1 ↑↓	Pekk x3 ↑↓	Lihask x2 ↑↓	Tai % ↑↓
116	698.8	11	12	64	63.7
124	779.9	11	12	68	64.2
116	734.2	9	11	62	64.5
116	716.0	12	15	61	61.3
106	638.6	7	7	64	67.5
105	632.5	7	8	64	67.0
109	707.8	11	12	60	63.1
124	765.4	12	14	61	61.9
106	627.2	13	14	61	61.6
108	627.9	8	13	60	63.4
116	698.8	11	13	60	62.6
112	651.2	11	13	60	62.6
116	729.6	11	12	63	63.5
102	593.0	11	15	60	61.5
112	674.7	7	7	61	67.1
100	591.7	11	15	61	61.6

MIDA TULEKS VÄLTIDA?

- Liigne fookus ainult ühele tunnusele.
- Subjektiivsus, kogemuse puudus.
- Liiga väike valik emikuid.
- Liiga vanad emikud.
- Emotsionaalne side.
- Kiirustamine ja halb keskkond.
- Kahtlus on märk praakimisest!

PRAKEERI EMIK, KELLEL..

..on liiga madal või kõrge juurdekasv

..on vähem kui 14 funktsioneerivat nisa (üle ühe kraaternisa), esineb välissuguorganite väärarenguid

..esinevad kehaehituse vead, käitumuslikud probleemid

..esinevad hälbed peki- ja tailihapaksuses

..esineb ükskõik milline jalaprobleem (longe, „kõverus“, pehme või püstine jalg, suured ja/või põletikulised liigesemuhud jne)

..esineb stressist tingitud värisemist

Karjatest

Välimiku hindamine

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Karjatest

Piglog 105 kasutamine

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

HOLLANDI SPERMA

- Kokku tellitud üheksal korral, dooside koguarv 837
- 3875 – 8 poegimist (ÜI – 0%, 12,5/0,6/0)
- 8934 – 8 poegimist (ÜI – 2,8%, 13,6/1,8/0,8)
- 7527 – 7 poegimist (ÜI – 0%, 12,3/1,9/0,4)
- 4172 – 2 poegimist (ÜI – 7,5%, 15,5/0/0)
- 2823 – 8 poegimist (ÜI – 6,3%, 15/0,6/0,3)

TÄNAN KUULAMAST!
